

UCHWAŁA Nr 67 RADY MINISTRÓW

z dnia 7 marca 1972 r.

w sprawie zasad i trybu ustalania cen przedmiotów niepełnowartościowych.

Na podstawie art. 2 i 3 dekretu z dnia 3 czerwca 1953 r. o ustalaniu cen, opłat i stawek taryfowych (Dz. U. Nr 31, poz. 122) Rada Ministrów uchwała, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Uchwała reguluje zasady i tryb ustalania cen przedmiotów niepełnowartościowych.

2. Przepisy uchwały stosuje się również do ustalania cen przedmiotów niepełnowartościowych, stanowiących zapasy nieprawidłowe (zbędne, nadmierne) w rozumieniu uchwały nr 164 Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 1971 r. w sprawie rozporządzenia przez państwowe jednostki organizacyjne niektórymi ruchomymi składnikami majątkowymi (Monitor Polski Nr 46, poz. 292).

3. Przedmioty pełnowartościowe zaliczone do zapasów nieprawidłowych sprzedawane są po cenach określonych w obowiązujących cennikach przedmiotów pełnowartościowych. Jeśli sprzedaż dokonywana jest za pośrednictwem jednostek handlowych, jednostkom tym przysługują marże lub prowizje w wysokości ustalonej przez Państwową Komisję Cen.

4. Ilekroć w uchwale jest mowa:

- 1) o jednostkach gospodarki uspołecznionej — należy przez to rozumieć przedsiębiorstwa państwowe, kombinaty,

zjednoczenia, banki państwowe, jednostki budżetowe i inne państwowe jednostki organizacyjne, spółdzielnie i ich związki, kółka rolnicze i ich związki oraz inne organizacje społeczne,

- 2) o jednostkach gospodarki nie uspołecznionej — należy przez to rozumieć prywatnych wytwórców, rzemieślników oraz osoby fizyczne.

5. Ilekroć w uchwale jest mowa:

- 1) o jednostkach obrotu środkami produkcji — należy przez to rozumieć biura zbytu, biura sprzedaży, przedsiębiorstwa handlu hurtowego, przedsiębiorstwa handlu detalicznego, przedsiębiorstwa zaopatrzenia, działające na rzecz odbiorców zgrupowanych w określonej gałęzi przemysłu lub dziale gospodarki narodowej,
- 2) o przedsiębiorstwie wyspecjalizowanym — należy przez to rozumieć przedsiębiorstwa wyspecjalizowane w sprzedaży zbędnych przedmiotów, wymienione w załączniku nr 2 do uchwały nr 164 Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 1971 r. w sprawie rozporządzenia przez państwowe jednostki organizacyjne niektórymi ruchomymi składnikami majątkowymi (Monitor Polski Nr 46, poz. 292),
- 3) o odbiorcy — należy przez to rozumieć również jednostkę pośredniczącą w sprzedaży oraz przedsiębiorstwa wyspecjalizowane.

§ 2. 1. Przedmiotami niepełnowartościowymi w rozumieniu uchwały są:

- 1) maszyny, urządzenia, środki transportu, narzędzia i przyrządy oraz wyposażenie, zwane dalej „maszynami”,
- 2) surowce, materiały, części maszyn i składniki produkcji nie zakończonej, zwane dalej „materiałami”,
- 3) wyroby gotowe i towary, zwane dalej „wyrobami gotowymi”,

jeżeli ich wartość (użytkowa, handlowa) jest niższa od wymaganej w obrocie lub wynikającej z ich przeznaczenia, a w szczególności w następnym:

- a) wyprodukowania ich niezgodnie z obowiązującą producenta normą, dokumentacją techniczną itp., jeśli w związku z tym jakość przedmiotu jest gorsza od przewidzianej dla najniższej klasy jakości (gatunku),
- b) częściowego zużycia, wad lub uszkodzenia,
- c) zdekompletowania, uniemożliwiającego opłacalne wykorzystanie przedmiotu zgodnie z jego przeznaczeniem.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do towarów przeznaczonych do sprzedaży dla ludności znajdujących się u producentów (w jednostkach obrotu środkami produkcji), które ze względu na jakość niższą od wymaganej dla najniższej klasy lub gatunku zostały zakwestionowane przez odbiorcę.

§ 3. Przepisy uchwały nie dotyczą następujących przedmiotów niepełnowartościowych:

- 1) towarów przeznaczonych do sprzedaży dla ludności, z wyjątkiem towarów, o których mowa w § 2 ust. 2,
- 2) produktów rolnych i spożywczych,
- 3) surowców wtórnych, złomu oraz innych odpadów,
- 4) opakowań, objętych przepisami o obrocie używanymi opakowaniami,
- 5) wydawnictw nieperiodycznych,
- 6) uzbrojenia, materiałów wybuchowych, sprzętu oraz innych materiałów techniczno-wojskowych.

§ 4. 1. Sprzedaż przedmiotów niepełnowartościowych dokonywana jest po cenie uzgodnionej pomiędzy sprzedawcą a kupującym.

2. Uzgodnienie ceny następuje w formie pisemnej.

3. Podstawę określenia uzgodnionej ceny stanowią:

- 1) cena przedmiotu pełnowartościowego (cena wyjściowa),
- 2) rodzaj stwierdzonych wad uzasadniających obniżenie ceny,
- 3) ustalona wielkość opustu (kwota lub procent) odpowiadającego stopniowi utraty wartości w stosunku do ceny wyjściowej przedmiotu pełnowartościowego,
- 4) wysokość kosztów związanych z obniżeniem ceny, np. koszty metkowania, koszty związane z wydaniem opinii przez rzeczoznawcę (ust. 5),
- 5) w odniesieniu do wyrobu znormalizowanego — dane zawarte w zezwoleniu na odstąpienie od normy, jeżeli takie zezwolenie jest wymagane.

4. Przez cenę przedmiotu pełnowartościowego (cena wyjściowa), o której mowa w ust. 3 pkt 1, należy rozumieć cenę zbytu, a jeśli nabywca uprawniony jest na podstawie przepisów odrębnych do zakupu tylko po cenach detalicznych (hurtowych) — cenę detaliczną (hurtową) tego samego przedmiotu, obowiązującą w chwili sprzedaży przedmiotu niepełnowartościowego. Jeżeli cena przedmiotu pełnowartościowego, wyprodukowanego według dawnych norm (dokumentacji, receptur itd.), nie występuje już w obowiązujących cennikach, za cenę wyjściową przyjmuje się aktualną cenę przedmiotu pełnowartościowego najbardziej zbliżoną pod względem użyteczności i jakości.

5. Dla określenia stopnia utraty wartości przedmiotu (ust. 3 pkt 3), strony uzgadniające cenę mogą — w szczególności gdy przedmiot ten posiada jeszcze znaczną wartość lub istnieją trudności w określeniu jego wartości — powołać rzeczoznawcę.

Rozdział 2

Ceny przedmiotów niepełnowartościowych sprzedawanych przez producentów będących jednostkami gospodarki społecznej.

§ 5. Jeżeli działająca w przedsiębiorstwie (zakładzie) produkcyjnym kontrola jakości stwierdzi, że przedmioty będące wyrobami rynkowymi lub przeznaczonymi na cele zaopatrzeniowe i inwestycyjne nie odpowiadają ustalonym wymaganiom jakościowym, ewentualna sprzedaż tych przedmiotów przez producenta następuje według cen wynikających z zasad określonych w niniejszym rozdziale, chyba że obowiązujący cennik zawiera przepisy szczególne dotyczące cen przedmiotów niepełnowartościowych (opusty, rabaty itd.).

§ 6. 1. Cenę przedmiotu niepełnowartościowego sprzedawanego przez producenta ustala się przez obniżenie ceny przedmiotu pełnowartościowego (ceny wyjściowej) o kwotę odpowiadającą stopniowi utraty wartości przedmiotu pełnowartościowego.

2. Jeżeli normy lub dokumentacja techniczna, określająca jakość przedmiotu, przewidują klasy jakości lub gatunki, a przedmiot posiadający jakość niższą od wymaganej dla najniższej klasy jakości lub gatunku może być dopuszczony do obrotu na warunkach określonych obowiązującymi przepisami — za podstawę do obniżenia ceny przyjmuje się cenę przedmiotu pełnowartościowego najniższej klasy jakości lub gatunku.

3. W sposób podany w ust. 1 i 2 podlega obniżeniu również cena przedmiotu, dla którego wydana została w trybie określonym odrębnymi przepisami karta odstępowstwa od dokumentacji technicznej. Obniżenie ceny przedmiotu, dla którego wydane zostało zezwolenie na odstąpienie od normy, następuje w wypadku, gdy obniżyła się jakość tego przedmiotu.

4. Jeżeli zezwolenie na odstąpienie od normy wydane zostało na okres jednego roku lub dłuższy, ceny przedmiotów, których zezwolenie dotyczy, ustala się według zasad i trybu przewidzianych dla przedmiotów pełnowartościowych.

5. Obniżenie ceny (ust. 1—3) nie może być mniejsze niż 5% ceny przedmiotu odpowiadającego pełnym wymaganiom jakościowym.

§ 7. Przepisy § 6 stosuje się odpowiednio, gdy niewłaściwa jakość przedmiotu została stwierdzona w wyniku zakwestionowania jej przez odbiorcę lub w toku kontroli stosowania norm.

§ 8. W razie sporu co do faktycznej jakości przedmiotu będącego towarem przeznaczonym do sprzedaży dla ludności, określenie ceny detalicznej następuje po uzyskaniu opinii (orzeczenia) rzeczoznawcy do spraw jakości bądź opinii (orzeczenia) branżowej komisji rzeczoznawców do spraw jakości towarów, zgodnie z przepisami uchwały nr 355 Rady Ministrów z dnia 19 września 1958 r. w sprawie zapewnienia właściwej jakości towarów przeznaczonych na zaopatrzenie ludności (Monitor Polski Nr 77, poz. 450).

§ 9. 1. Koszty związane ze sprzedażą przedmiotów niepełnowartościowych ponosi sprzedawca, jeśli zobowiązany jest do ponoszenia tych kosztów przy sprzedaży tego samego rodzaju przedmiotów pełnowartościowych.

2. Koszty związane z czynnościami wykonywanymi w związku z obniżeniem ceny (zbytu, hurtowej, detalicznej) obciążają sprzedawcę.

§ 10. Jeśli przedmioty niepełnowartościowe sprzedawane są przez producentów, którzy wytworzyli te przedmioty na własne potrzeby, stosuje się przepisy § 12, 14 i 15 uchwały.

§ 11. 1. Jeżeli przedmiot, którego cena zbytu ustalona została zgodnie z przepisami § 5—9, posiada cenę fabryczną

ustaloną w wysokości innej niż cena zbytu, to cena fabryczna ulega zmniejszeniu w tym samym stosunku procentowym, w jakim zmniejszona została cena zbytu.

2. W razie gdy dla artykułów ustala się ceny detaliczne (§ 4 ust. 4) przez cenę zbytu (ust. 1) należy rozumieć również cenę zbytu obliczoną przez odjęcie marż handlowych od ceny detalicznej.

Rozdział 3

Ceny przedmiotów niepełnowartościowych sprzedawanych przez jednostki gospodarki uspołecznionej nie będące producentami tych przedmiotów.

§ 12. 1. Cenę niepełnowartościowych maszyn, sprzedawanych przez jednostki gospodarki uspołecznionej nie będące producentami tych maszyn, ustala się w ten sposób, że obowiązującą cenę pełnowartościowej maszyny (cenę wyjściową) zmniejsza się o kwotę odpowiadającą stopniowi utraty jej wartości, powstałej z przyczyn wymienionych w § 2 ust. 1 oraz wskutek wyprodukowania maszyny według przestarzałych rozwiązań konstrukcyjnych, powodujących mniejszą jej przydatność (mniejszą wydajność, mniejszą precyzję działania, bardziej utrudnioną obsługę itp.) w porównaniu z maszynami aktualnie produkowanymi.

2. Przy określeniu zmniejszenia (utruty) wartości maszyny w następstwie jej zużycia powinny być uwzględnione aktualne dane zawarte w kartach obiektów inwentarzowych maszyn, jak również szacunkowe koszty remontu, zapewnającego przywrócenie niezbędnej sprawności technicznej maszyny.

3. Jeżeli jednostka organizacyjna dokonująca sprzedaży maszyn nie jest obowiązana do prowadzenia kart obiektów inwentarzowych, to stopień zmniejszenia (utruty) wartości maszyny w chwili jej sprzedaży określa kierownik tej jednostki. Dotyczy to również uszkodzeń i wad (§ 2 ust. 1 lit. b). Oceny przydatności maszyny, o której mowa w ust. 1, dokonuje się według zasad określonych przez Państwową Komisję Cen.

§ 13. 1. Sposób określania ceny wyjściowej pojazdów samochodowych nie objętych obowiązującymi cennikami ustala Państwowa Komisja Cen w uzgodnieniu z Ministrem Komunikacji.

2. Sposób określania stopnia utraty wartości (zużycia) pojazdów samochodowego określają przepisy wydane przez Ministra Komunikacji.

§ 14. Cenę niepełnowartościowych materiałów oraz wyrobów gotowych ustala się w ten sposób, że obowiązującą cenę przedmiotu pełnowartościowego (cenę wyjściową) zmniejsza się o kwotę odpowiadającą stopniowi utraty wartości wynikającej z przyczyn wymienionych w § 2 ust. 1, a także ze zmniejszonej jego przydatności w związku z tym, że przedmiot ten został wykonany na warunkach technicznych określonych indywidualnie, oraz z konieczności dokonania przeróbek niezbędnych do jego wykorzystania zgodnie z przeznaczeniem.

§ 15. Przez ceny przedmiotów niepełnowartościowych, o których mowa w § 12 i 14, rozumie się ceny „loco miejsce składowania przedmiotu (loco zakład sprzedawcy)”.

§ 16. Przepisy § 12, 14 i 15 stosuje się odpowiednio przy sprzedaży przedmiotów niepełnowartościowych przez:

- 1) jednostki obrotu środkami produkcji,
- 2) przedsiębiorstwa handlu zagranicznego,
- 3) przedsiębiorstwa wyspecjalizowane.

Rozdział 4

Ceny przedmiotów niepełnowartościowych sprzedawanych przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej jednostkom gospodarki uspołecznionej.

§ 17. Przy ustalaniu ceny przedmiotu niepełnowartościowego, sprzedawanego przez jednostkę gospodarki nie uspołecznionej, będącą producentem tego przedmiotu, jednostce gospodarki uspołecznionej, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 2.

§ 18. 1. Jeżeli jednostki gospodarki uspołecznionej kupują poszczególne przedmioty niepełnowartościowe od jednostek gospodarki nie uspołecznionej, nie będących producentami tych przedmiotów, ceny nie mogą być wyższe niż ceny detaliczne tych samych przedmiotów pełnowartościowych, zmniejszone o kwotę odpowiadającą stopniowi utraty wartości.

2. Jeżeli przedmiot nie jest objęty obowiązującymi cennikami (np. nie występuje w obrocie uspołecznionym), to za cenę przedmiotu pełnowartościowego przyjmuje się aktualną cenę przedmiotu pełnowartościowego najbardziej zbliżonego pod względem użyteczności i jakości, zgodnie z przepisami § 4 ust. 4.

§ 19. Przepisy § 18 mają odpowiednie zastosowanie, gdy jednostki gospodarki uspołecznionej zakupują przedmioty niepełnowartościowe w państwowych lub spółdzielczych sklepach komisowych oraz w organizacjach zaopatrzenia i zbytu rzemiosła i prywatnych wytwórców.

§ 20. Przez ceny detaliczne rozumie się ceny „loco zakład sprzedawcy”.

Rozdział 5

Przepisy końcowe.

§ 21. W fakturach dotyczących sprzedaży przedmiotów niepełnowartościowych należy zamieszczać wzmiankę, że sprzedaż dotyczy przedmiotów niepełnowartościowych.

§ 22. 1. Na przedmiotach niepełnowartościowych wystawionych do sprzedaży w sieci handlu detalicznego powinny być umieszczone odpowiednie oznaczenia wskazujące w sposób nie budzący wątpliwości, że są to przedmioty o niewłaściwej jakości (niepełnowartościowe). Na przedmiotach tych powinna być również podana cena detaliczna odpowiadająca pełnej jego wartości, obok której — po jej przekreśleniu, powinna figurować cena obniżona.

2. Sprzedaż przedmiotów niepełnowartościowych w uspołecznionej sieci handlu detalicznego powinna być w zasadzie dokonywana w odrębnych stoiskach lub w odrębnych sklepach.

§ 23. Jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, skutki finansowe ustalenia ceny przedmiotów niepełnowartościowych na podstawie przepisów niniejszej uchwały obciążają rachunek wyników sprzedawców tych przedmiotów, będących jednostkami gospodarki uspołecznionej.

§ 24. Przepisy uchwały nie naruszają przepisów regulujących dokonywanie przecen w uspołecznionych przedsiębiorstwach handlowych, upoważnionych do tworzenia funduszu na przeceny towarów i ryzyko handlowe, oraz przecen dokonywanych przez producentów w ciężar funduszu przecen i ryzyka produkcji.

§ 25. Tracą moc:

- 1) uchwała nr 302 Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1957 r. w sprawie cen na przedmioty niepełnowartościowe na-

- bywane lub zbywane przez jednostki państwowe (Monitor Polski z 1957 r. Nr 65, poz. 399 i z 1961 r. Nr 85, poz. 357),
- 2) uchwała nr 420 Rady Ministrów z dnia 27 października 1961 r. w sprawie cen zbędnych maszyn i innych zbędnych przedmiotów urządzenia trwałego zbywanych przez państwowe lub spółdzielcze jednostki organizacyjne (Monitor Polski Nr 86, poz. 364),
  - 3) uchwała nr 4 Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 1964 r. w sprawie cen stosowanych przy upływnianiu artykułów nabywanych przez jednostki gospodarki uspołecznionej na cele własnego zaopatrzenia materiałowo-technicznego (Monitor Polski Nr 5, poz. 23),
  - 4) zarządzenie nr 200 Państwowej Komisji Cen i Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 3 czerwca 1961 r. w sprawie ustalania cen detalicznych towarów o niewłaściwej jakości (Biuletyn PKC Nr 18, poz. 352).

§ 26. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*